

Yrittäjyyskasvatuksen polku Muhoksella - esikoulusta peruskoulun kautta lukioon

”Rohkeasti yrittäen Muhoksella ja Maailmalla”

Yrittäjyyskasvatus

Yrittäjyyskasvatuksella tarkoitetaan sellaisten taitojen ja valmiuksien oppimista ja kehittämistä, joita jokainen tarvitsee elämässään. Tavoitteena on paneutua kehittämään eri ikävaiheissa lapsen ja nuoren **omaehtoista yrittäjyyttä**, **sisäistä yrittäjyyttä** ja tarvittaessa antaa mahdollisuus myös tietoihin ja taitoihin, jotka kehittävät nuoren **ulkoista yrittäjyyttä**. Omatoimisuuteen ja aktiivisuuteen tarvittavien taitojen harjoittelu kehittää ja valmistaa lasta /nuorta ottamaan vastuuta omasta elämästään ja päätöksistään. Tätä yrittäjyyskasvatuksen osa-aluetta kutsutaan **omaehtoiseksi yrittäjyydeksi**. **Sisäisellä yrittäjyydellä** tarkoitetaan sellaisten taitojen harjoittamista ja omaksumista, jotka kehittävät kykyä toimia ja työskennellä aktiivisesti ja tavoitteellisesti ryhmässä. Varsinainen oman yrityksen perustaminen liittyy niin sanottuun **ulkoiseen yrittäjyyteen**. Tällöin nuorelle annetaan mahdollisuus saada tarvittavaa tietoa ja harjoitella niitä valmiuksia, joita itsenäinen yrittäjä tarvitsee. Kokonaisuudessaan yrittäjyyskasvatus on oma-aloitteista ja aktiivista toimintaa edistävää oppimista, joka antaa oppijalle mahdollisuuden kehittää omia taitojaan, näkemään mahdollisuuksiaan sekä toimimaan aktiivisesti ja vastuuntuntoisesti.

Yrittäjyyskasvatuksen polku Muhoksella

Muhoksen yrittäjyyskasvatuksen polku ulottuu porrasmallina esikoulusta aina lukioon saakka. Tämän suunnitelman tavoitteena on, että jokainen opettaja voi valita itselleen sopivan tason yrittäjyyskasvatuksen toteuttamiseen omassa työssään. **0-taso** on taso, jota jokaisen on vähintään opetustyössään toteutettava. Se sisältää sellaista yrittäjyyskasvatukseen liittyvää toimintaa, joka on helposti toteutettavissa. 0-tason toimintaa toteutetaan jokaisessa kunnan päiväkodin ja koulun arjessa ja se tukee oppijan omatoimisuutta ja aktiivista vastuunottamista oppijan lähtötason huomioon ottaen.

Päiväkotien ja koulujen eri lukuvuosien teemat, projektit, retket, tapahtumat jne. tarjoavat myös helposti mahdollisuuden soveltaa yrittäjyyskasvatusta suunnitelman seuraaville tasoille. **1-tasolla** vaaditaan vähän enemmän, mutta siinä on mahdollisuus paneutua sellaiseen oppimiseen ja kasvatukseen, joka tukee sisäistä yrittäjyyttä. **2-tason** yrittäjyyskasvatus on jo lähimpänä ulkoisen yrittäjyyden sisältöjä. Se on luonteeltaan verkostoitumista muiden toimijoiden, kuten esimerkiksi yrittäjien kanssa, ja siinä voidaan ylittää ryhmien/luokkien ja kouluyksiköiden rajat.

Muhoksen yrittäjyyskasvatuksen polku porrasmallina:

	TASO 0 <i>Kohteliaisuus ja hyveet</i>	TASO 1 <i>Osallisuus ja vastuullisuus</i>	TASO 2 <i>Rohkeus ja yritteliäisyys</i>
Varhaiskasvatus ja esiopetus	<ul style="list-style-type: none"> - Leikki - Hyvät tavat - Kohteliaisuus - Tunteet - Muiden huomioiminen - Pienet vastuut - Esiopetussuunnitelma 	<ul style="list-style-type: none"> - Ammatti-roolileikit - Vastuunkantaminen ja tavaroista huolehtiminen - Oma kasvun kansio 	<ul style="list-style-type: none"> - Projektityöt lasten kanssa tai pienimuotoinen varainkeruu - NY – Minä+Sinä=Me
Alakoulu	<ul style="list-style-type: none"> - Hyvät tavat ja kohteliaisuus - Taito huomioida muut 	<ul style="list-style-type: none"> - Ammatteihin tutustuminen (vanhemmat ym.) 	<ul style="list-style-type: none"> - Yhteistyökumppaneiden tuottama oppimateriaali (Yrityskylä. NY, 4H, Kerhokeskus jne.)

	<ul style="list-style-type: none"> - Terveen itsetunnon kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Omien näkökulmien perustelu - Yhteistoiminnalliset työtavat - Työpaja, työnäytepäivät - Kummioppilastoiminta 	<ul style="list-style-type: none"> - Yritysvierailut, yrityksille tehtävät työt
--	---	---	--

	TASO 0 <i>Aktiivisuus ja vastuullisuus</i>	TASO 1 <i>Osallisuus</i>	TASO 2 <i>Yhteistyö ja yrittäjyys</i>
Yläkoulu	<ul style="list-style-type: none"> - Omatoimisuutta, sinnikkyyttä ja vastuunkantoa tukevat työtavat eri oppiaineissa (projektioppiminen, tutkiva oppiminen, yhteisöllinen oppiminen) - TET - Lukuvuositeemat - Oman työelämäosaamisen kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Osallistuvuus: Tukioppilastoiminta, oppilaskunta, välituntitoiminta - Kilpailut - Teemapäivät: Amazing Race, Äksöniä-messut jne. - Ajokorttityöelämään 	<ul style="list-style-type: none"> - Yrittäjyyskerho - Yrittäjyysvalinnaisaine - Yrittäjyysluokka? - Geopark- yhteistyö - Yritysyhteistyö

Lukio	<ul style="list-style-type: none"> - Oppimismenetelmät, jotka kehittävät opiskelijan vastuunkantoa, aloitteellisuutta, aktiivisuutta, tavoitteellisuutta ja paineensietokykyä; esim.projektityöskentely, palautteenantaminen, tutkiva oppiminen - tavoitteena elämönhallintataitojen kehittäminen ja tavoitteellinen tekeminen - tavoitteena tutustua työelämään ja yrittäjyyteen (opinto-ohjaus, pakolliset opintojaksot 1-2) 	<ul style="list-style-type: none"> - Koulun toimintakulttuuriin opiskelijoita osallistavat toiminnot: tukioppilastoiminta ja oppilaskunnan toiminta - Yrittäjyys tutuksi -kurssi YRT1 - opiskelijakunnan kahviotoiminta 	<ul style="list-style-type: none"> - Oma yritys-kurssi YRT 2 - Yritysyhteistyö eri oppiaineissa - Geopark-yhteistyö - Oppilaitosyhteistyö, esim. OAMK ja Oulun yliopisto
--------------	---	--	--

Päivitetty 29.4.2021